

Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४५७२

Title त्रिपिण्ड आद्युक्तिविष्णु गरुड पुराणे

Author *

Extent २ पत्रे Age सं० १८०२

Subject धर्मशास्त्रम्

त्रिपिरणु श्राद्धविधिः गरुड पुराणे

४५७२

५५७२

F. ५२

॥ आदिका कथाय नमः ॥ अथ त्रिपिडा विधि लिख्यते ॥ नार्ह्य उवाच ॥ देवदेव जगन्नाथ लोका नाहित
 का मया ॥ जई देहिक माख्या तं प्रेत मोह स्वकारण ॥ १ ॥ नारायण बलिः प्रोक्त स्यात् पुनर्लोक विधिः ॥ वि
 धि ॥ हीनं तु दग्धानां निदेश मारण सति ॥ २ ॥ तथा पि जंतवः केचिद्गुर्गतिं समुपाश्रिता ॥ ३ ॥ स्विकृ
 तु तेषु प्रजा लोनां पीडां कुर्वन्निदारुणा ॥ न तेषां विद्यते स्वामिन् दृष्ट्वा पापितथा तया ॥ ४ ॥ कथं य
 स्वर्गसादेन तेषां मोहः कथं भवेत् ॥ किं कार्यं स्विकृत्वा दूतेः पुत्रैर्वा पुत्रोत्तम ॥ ५ ॥ गयं गंतुं मशक्ता
 ये तथा एव न मोहं लो ॥ किं कुर्युस्ते जगन्नाथ एतन्मे तत्त्वतो वद ॥ ६ ॥ भगवानुवाच ॥ शृणु सत्यं कुरु प्रव
 द्यामि यत्प्रष्टोस्मि त्वयानघ ॥ प्रेत मोहं करं कर्म लोका नां सुखदायकं ॥ ७ ॥ यस्य स्मरणं मात्रेण प्रेत
 पीडां न जायते ॥ करिष्यामि तां संकल्पात् प्रेत मोहं मया मुपाश्रित ॥ ८ ॥ यन्न कस्यचिदाख्यातं गोपनीयमि
 दं मया रहस्यं परमं ॥ सत्यं सत्यं स्वर्गेश्वर ॥ ९ ॥ पिंडं त्रयात्मकं कर्म तव वद्यामि सा प्रेतभूः प्रेतानां ते
 सिर्जनं कं लोका नां सुखदायकम् ॥ १० ॥ नार्ह्य उवाच ॥ भगवन् को विधिस्त्रिको दानं को त्रैपूजनं
 सर्वं विस्तरतो ब्रूहि मस्ति ने ऊरु ॥ ११ ॥ भगवानुवाच ॥ तीर्थं गत्वा भुवि स्नातः कृतमाध्या

प्र ५

तृ ३

द्विजिन्त्रियः ॥ स्मृत्येप्रकल्पयेद्विद्वान्गोमयेनोपलेपयेत् ॥१३॥ तत्रपिंउत्रयंकुयस्त्रिनामिस्तुमयास्मरन् ॥
 श्रीलौसंयुजयेद्विस्तुमुपचारैस्तुषोडशैः ॥१३॥ आद्योयवमयः पिंडोद्वितीयोत्राहिसंभवः ॥ तृतीयश्च
 तिलैः कार्येतेनृपिंडत्रयंरिग ॥१४॥ ततोनिमंत्रयेद्विप्रान्सुशान्तादंभवजितान् ॥ सदाचारमुत्रव
 तोवेदवैदांगपारंगान् ॥१५॥ उपवेश्यद्विजोस्तत्रप्राणानामभ्यस्ततः ॥ आहुविधिब्रह्मतिष्ठेदेकोद्विष्टवि
 धानतः ॥१६॥ श्रीशितेनामगोत्राणसात्विकादिभेदेन ॥ सप्तविधेतिमंत्रेणप्रोक्तंयदुपकीर्तयत् ॥१७॥
 मधुवातातृचंजसात्रिजंपेन्मधुमधिति ॥ देशकालौततः स्मृत्यकरिष्यद्विक्तंयमेत ॥१८॥ पिंडदाना
 धंसर्वंनैकंयुक्तंयदित्यर्थः ॥ पितृवंशेतिचमन्त्रोक्तंयत्त्रिजंरिग ॥१९॥ उपवनेत्यतः पश्चात्ति
 उद्वेजयेन्मधु ॥२०॥ पिंडान्दत्तौद्यात्प्रयत्नेनमधुरजयसंयुतान् ॥ मधुरजयं दधिसधुघृतमिति ॥ कुशानां
 स्तीर्यसर्वत्रितिलान् ॥ २१॥ प्रथमं पिंडमादाय पितृवंशेतिपूर्ववत् ॥ पठित्वा सम्यगेकान्त्रीन्
 प्रेतंमन्त्रान् विचक्षणः ॥२२॥ पिंडं त्रियं कृत्वा दद्यात्प्रेतत्वंमुक्तये ॥ इमंयवमयं पिंडं मधुसर्पिसमन्वि
 तं ॥२३॥ वायुजमानस्य ॥ येनैवितैरुपैवतैरेपितरोमम ॥२४॥ यवपिंडप्रदानेनैवसिंहेतुराश्रयती

ल

न

मृ। येनेचिद्विवितिष्ठतिप्रेताः सात्विक् रूपिणः ॥ २४ ॥ सात्विक्मात्रं पिंडदानात्तुल्यं गच्छंतु ते क्षयम् ॥
 द्वितीयं पिंडं मादाय पितृवंशेति वै पठन् ॥ २५ ॥ इमं त्रीहिमयं पिंडं मधुरं त्रयसंयुतं ॥ तन्मुक्ते ये प्रदास्यन्ति भवेत्
 जायेतुर्वते मम ॥ २६ ॥ येनेचिद्वयूरुपेण वर्त्तते पितरो मम ॥ तं ह्यैः पिंडं दानेन ब्रजेतु गतिमुत्तमाम् ॥ २७ ॥ अ
 तदिष्टे च येनेचिद्वयूरुपेण वर्त्तते पितरो मम ॥ तं ह्यैः पिंडं दानेन ब्रजेतु गतिमुत्तमाम् ॥ २८ ॥ अतः तीर्थं पिंडं मादाय पितृ
 वंशेति वै पठन् ॥ इमं तिलमयं पिंडं मधुना सर्पिषा सह ॥ २९ ॥ तेभ्यो ददामि ये पिंडान् मत्कृत्ते कुर्वते सदा ॥ यो नैषी ॥ ५
 चित्तामसा प्रेता भूमौ तिष्ठति सर्वदा ॥ ३० ॥ तिलपिंडं प्रदानेन गतिं गच्छंतु ते ध्रुवाय ॥ नमो कृपाश्रये नमः चिद्व
 कूर्त्ते ते पितरो मम ॥ ३१ ॥ तिलपिंडं प्रदानेन ते तृणं तुल्यं धादिताः ॥ श्रीमिदं निधिं बहुत्वा पुनर्दद्यात् विम
 ज्ञानं ॥ ३२ ॥ नमो वदति कृप्यो क्रोमं प्रो जापो नरैस्ततः ॥ सत्राणि विहितानि पितृषु प्रतिपिंडं विचक्षणः ॥ ३३ ॥
 गंधं पुष्पं तथा धूपं दीपं चैव प्रदापयेत् ॥ नैवेद्यं च ततो दत्त्वा प्रक्षेप्य प्रदापयेत् ॥ ३४ ॥ मातुर्लिंगं च
 जंवीरैस्तृतीयां त्रिं यथाक्रमं ॥ सात्विक्मादिक्रमेण ॥ ततः पिंडं प्रदानांते विस्तृतं पणमाचरेत् ॥ ३५ ॥
 तर्पणं तु शंखोद्वेन ॥ वेदोक्तैर्विस्तृतैर्मंत्रैस्तथा पौराणिकैश्च ॥ तर्पणं स्यात्तु तत्राप्रण

गेह्यार

स्वस्तिवाचयेत् ॥ ३६ ॥ भोजने च ततो दद्यात् पायसं मधु संयुतं ॥ माषान् कुरारान् च पिष्टान् च प्रवृ
 जयेत् ॥ ३७ ॥ ततः स्नानं पूजयेद् द्विप्रान् दक्षिणां च तौषयेत् ॥ सात्विकेभ्यो ददेद् दस्त्रराजसेभ्यः
 क्रमं दुग्धं ॥ ३८ ॥ उपानहं जननं दद्यात्तामसेभ्यः वैजेश्वरं ॥ ततस्तान्मार्थयेद् द्विप्रान् सुहृत्प्रान् शान्तिहारव्रा
 त् ॥ ३९ ॥ प्रार्थितास्ते प्रयच्छन्ति शान्तिं मारोग्यवैश्वरं ॥ दिव्यं तरिक्षं नृप्रिष्ठाः सात्विकाराजसास्तथा ॥
 ४० ॥ प्रेता वै शान्तिं कायेभ्यो न्ये शान्तिं यच्छन्तु तर्पिताः ॥ एवं स्वर्गे ह्येतैश्च पितृभ्योऽर्पितं तद्भुजे ॥ ४१ ॥ आ
 पुष्यं वृद्धं ते नित्यं पुत्रपौत्रादिभूततः ॥ न्यूनाधिकं न वृत्तं यद्भुते नार्थं न सिध्यति ॥ ४२ ॥ विज्ञेयं चाप्यं शा
 नकुर्वीत सत्यमेतन्मयोदितं ॥ भगवानुवाच ॥ एतत्ते सर्वं मारुत्या तं यत्पृष्ठोऽस्मि तया स्वर्गः ॥ ४३ ॥ क
 ष्याणं ते सदा नृयात्रयथास्थानं ब्रह्मा म्महं ॥ ४४ ॥ इति गरुड पुराणे ब्रह्मसंहिता दृश्यं वा देवि पितृभ्यो विधिः
 समाप्तः ॥ संवत् ॥ १९३३ चैत्रवदीनवती शुक्लपक्षे द्वितीये तिथौ ॥ ३६ ॥ विष्णुमान् पञ्चाशतिवत्सु ॥

त्रिपिण्डविधिः ॥ श्रीहनुमत्संज्ञादात् ॥
 ५०